

HOOFDSTUK 5

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de eindtaferelen van het Babylonische rijk:

De opvolgers van Nebukadnezar waren stuk voor stuk onbekwaam.

- **Evil-Merodak**, zijn zoon werd na twee jaar door zijn zwager omgebracht.
- Deze, **Neriglissar**, was gehuwd met één van de dochters van Nebukadnezar. Hij werd koning, maar twee machtige provincies: Medië en Perzië kwamen in opstand en hij werd in de strijd gedood, na vier jaar regeren. Zijn minderjarige zoon volgde hem op, maar na negen maanden werd deze door samenzweerders omgebracht.
- Daarna werd **Nabonidus** als koning aangesteld, hij was eveneens gehuwd met een dochter van Nebukadnezar. Daar zij vrouw was, mocht zij zelf niet regeren, haar man werd dus koning. Hij, was de zoon van een priesteres. Na zes jaar regeren stelde hij zijn zoon **Belsassar** aan als regent, hij zelf bleef koning maar verplaatste zijn hoofdkwartier naar Arabië, waar hij zich wijdde aan de dienst van zijn God Sin.
- Door de onverstandige regering van deze opvolgers van Nebukadnezar, was het machtige Babel steeds zwakker geworden, ten slotte had de dwaasheid en ijdelheid van Belsassar de totale instorting tot gevolg.
- Belsassar, die al op zeer jonge leeftijd mocht regeren met zijn vader werd hoogmoedig en verhief zijn hart tegen de God des hemels.
- Ondertussen was Kores de Grote begonnen aan zijn onstuitbare klim naar de macht. Het naburige Medië kwam onder zijn invloedssfeer en in het westen had hij reeds het koninkrijk Lydië veroverd. Gezien de gestage groei van de Perzische macht keerde Nabonidus de vader van Belsassar in 540 v. Chr. uiteindelijk terug naar Babylon.
- In de strijd tegen de Meden en de Perzen leidde Nabonidus het leger, maar niet ver van de hoofdstad leed hij de nederlaag, terwijl zijn zoon Belsassar zich binnen de muren van Babel bevond, aan het hoofd van een krijgsmacht, en nog steeds dacht dat de vijand hem daar geen kwaad kon berokkenen.

1. Belsassar viert feest. Dan. 5: 1- 4

* In zijn verwaandheid organiseerde Belsassar op 12 oktober 539 een ontzaglijk groot feest. Babylon was bekend om zijn grote feesten, er was onder andere, het Bacchusfeest, gewijd, aan de God van de wijn. Het had plaats na de druivenoogst en duurde verschillende weken. De koninklijke zaal schitterde van rijkdom en pracht, de rijksgroten, prinses en staatslieden waren de genodigden. Bij opgravingen werden de fundamenten van de troonzaal gevonden, zij had een lengte van 52 m en een breedte van 17m, honderden genodigden konden er plaats nemen. Inscripties en geschriften beschrijven de pracht en de praal waarmee deze feesten opgeluisterd werden. Fakkels zorgden voor indirecte verlichting, dansgroepen en orkesten zorgden voor de nodige sfeer en ambiance. **Jes. 21: 4, 5**

* De wijn werd geschonken als water, de sfeer werd zwoeler, al de remmen waren los, het verstand was uitgeschakeld. De koning zelf nam de leiding van deze schaamteloze braspartij, hij zorgde voor een extra feestnummer en gaf bevel de heilige vaten van de tempel van Jeruzalem te halen, welke Nebukadnezar had meegebracht als overwinningsbuit, om er met zijn feestvierders uit te drinken. **Vers 2- 4** We stellen vast dat Belsassar alle eerbied en ontzag voor heilige dingen verloren had. Zelf, van uit heidens standpunt was dit een

heiligschennis. Gods grens werd overschreden. Ook in onze dagen is de geest van velen beneveld door alcohol, drugs en het bezoek aan huizen van verderf. Bij velen is het vermogen om onderscheid te maken tussen goed en kwaad quasi onbestaande. Jezus waarschuwt ons voor deze dingen. **Luc. 21: 34**

* Het verstand van de feestvierders was zo beneveld, dat zij zich niet realiseerden hoe dicht het Medo-Perzische leger de stad genaderd was. Het Britse museum van Londen bewaart de cilinder van Kores, de koning van Medo-Perzië, waar beschreven staat dat het één van de listen van Kores was, om te wachten tot het feest van Bacchus. Iedereen, van de regeringsleiders tot het volk, was in die dagen beneveld en dat leek voor Kores het ideale moment om Babel binnen te vallen. De profeet Jeremia die de overwinning van Babel over Jeruzalem meemaakte, voorspelde ook zijn ondergang, hoewel dit na zijn dood plaats vond. **Jer. 51: 7- 9, 36- 40**

2. God schrijft op de muur. Dan. 5: 5- 9

* Terwijl Belsassar met zijn genodigden dronken uit de bekers die aan God waren gewijd, en zij hun afgoden loofden die hen de overwinning zouden schenken, was een onzichtbare hemelse wachter getuige van het openlijk tarten van de levende God. Geluidloos verschenen de vingers van een hand en schreven een mysterieuze boodschap op de meest verlichte plaats, (*tegenover de luchter*) aan de wand van de zaal. De geheimzinnige woorden, hoewel onbegrepen, gaven aan de diepgezonken koning en zijn dronken gasten een voorgevoel van een vreselijk oordeel. Belsassar, de meeste verantwoordelijke, was lijkleek geworden en rilde over gans zijn lichaam. Uitzinnig van angst schreeuwde hij dat men de bezweerders, magiërs en sterrenwichelaars zou halen. Hij deed een prachtig aanbod: degene die het schrift kon uitleggen zou "*als derde in het koninkrijk heersen.*" **Vers 8** Niettegenstaande het aanlokkelijke vooruitzicht kon niemand van de wijzen de uitleg geven, in hun angst bedachten zij allerlei mogelijkheden, het waren Aramese woorden, maar de profetische betekenis konden zij niet onderscheiden.

* **Verzen 10- 12** Het ganse paleis was in beroering, het nieuws had nu ook de koningin moeder bereikt. Aangezien de vrouwen van Belsassars al op het feest waren moet dit zijn moeder en dus de dochter van Nebukadnezar geweest zijn. Zij vestigde de aandacht van Belsassar op Daniël die in de tijd van Nebukadnezar, de droom van het metalen beeld had uitgelegd, en die door Nebukadnezar tot hoofd over alle wijzen werd aangesteld. Nebukadnezar, wordt hier "*uw vader*" genoemd, in werkelijkheid was Belsassar zijn kleinzoon. Het is een Oosters spraakgebruik om ook de grootvader "vader" te noemen. De koningin dringt erop aan Daniël te raadplegen met de verzekering dat hij de uitleg zal kunnen geven. **Vers 12**

3. Daniël wordt geroepen. Dan. 5: 13-16

* Wat opvalt in **vers 14, 16** is dat Belsassar tegen Daniël zegt: "*Ik heb van u gehoord.*" Waarom kende hij hem niet? Daniël was toch een waardevol en belangrijk persoon in Babel. Het antwoord is eenvoudig, Belsassar had noch voor de man, noch voor die zaken enige belangstelling. Hij was een soort zonnekoning en zijn bijzondere interesse was plezier maken en feesten. Zo is het in feite ook met veel mensen in onze dagen. Ze hebben wel eens over het Woord van God gehoord, het lijkt een belangrijk boek te zijn. Maar ze laten het daarbij. Hun hobby's, hun pleziertjes, alles wat het leven te bieden heeft is veel belangrijker. Ze hebben wel eens gehoord over Jezus, en weten dat Hij geleefd heeft, maar zij hebben nooit een persoonlijke interesse gehad.

4. Aan Daniël wordt de betekenis van het schrift gevraagd. Vers 17- 21

* Onbevreesd zal Daniël nu aan de koning de boodschap van God brengen. De waardige profeet die nu voor de koning en meer dan duizend feestvierders staat, is al meer dan tachtig jaar oud, maar nog steeds helder van geest. De profeet, die van Godswegen spreekt, kan, wat de geen wijzen kunnen.

Niet de menselijke wetenschap, maar het woord van de profeet is *“een lamp die schijnt in een duistere plaats”* **2 Petr. 1:19**

* In **Vers 17** merken wij op dat Daniël de gebruikelijke koninklijke groet “O koning, leef voor eeuwig” achterwege liet, het leek hem overbodig.

- Hij begon met te zeggen, dat de koning zijn geschenken kon behouden.
- Vervolgens, herinnerde Daniël de koning op een bondige en duidelijke wijze wat Nebukadnezar was overkomen vanwege zijn hoogmoed. In dit cruciale uur van oordeel dat op het punt stond zich te voltrekken over Babel, probeerde Daniël de mensen nog tot bezinning te brengen, hij herinnerde hen eraan hoe God was opgetreden en zich bekend gemaakt had, als de ware God des hemels.
- Ten slotte maakte hij hen bekend waar zij fout waren. De zware en donkere woorden volgden: *“Gij echter, zijn zoon Belsassar, hebt uw hart niet verootmoedigd, hoewel gij dit alles wist, maar gij hebt u tegen de Heer des hemels verheven...”* **Vers 22**
- *“Maar de God in wiens hand uw adem is en die al uw paden beschikt, Hem hebt gij niet verheerlijkt.”* **Vers 23**

5. Het oordeel op de muur. Dan. 5: 24- 30

* De hand die de woorden geschreven had was verdwenen, maar de vier woorden stonden daar duidelijk zichtbaar voor iedereen. **Vers 25: “Mene, mene, tekel, ufarsin.”**

Mene: In het Aramees betekent **Mene** tellen, van het werk woord menah = tellen, nummeren

Tekel: Is te vertalen met wegen, van teqal = wegen

Ufarsin: bestaat uit “U” (F van ph) en “PARAS” het betekent delen, maar in het Aramees is het ook de meervoudsvorm voor Perzen.

*Deze geheimzinnige woorden staarden hen dreigend aan. Toen herhaalde Daniël de woorden één voor één en gaf uitleg. **Vers 26**

“MENE: God heeft uw koningschap geteld en er een einde aan gemaakt.

TEKEL: Gij zijt in de weegschaal gewogen en te licht bevonden.

PERES: Uw koninkrijk is gebroken en aan de Perzen gegeven.”

Met ingehouden adem hadden allen de onheilsboodschap aanhoord. In deze nacht hadden de feestvierders de mate van hun schuld en de schuld van de Chaldeese natie vol gemaakt. God kon de straf niet langer uitstellen. Het koninkrijk moest in ander handen overgaan.

Belsassar, gaf niet tegenstaande het harde oordeel, bevel om zijn belofte uit te voeren. Vers 29 Zowel geschiedschrijvers Herodotus als Xenophon vertellen ons, dat de vijand het peil van de rivier verlaagde door hem tijdelijk af te leiden. Kores soldaten waadden door het kniehoge water, ontdekten de open rivierpoorten, doodden de wacht en slopen de straten van de stad in. In dezelfde nacht werd Belsassar gedood. **Vers 30**

2 ½ week later, reed Kores de stad binnen aan het hoofd van zijn leger. De bevolking begroette hem als bevrijder.

Het gouden hoofd had plaats gemaakt voor de borst en de armen van zilver.

